No. 2547 Zaterdag 19 November 1932. 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Lessen over de Wereldcrisis.

Elk jaar wordt er te Rolduc in Zuid Limburg een Katholieke Sociale Week gehouden d.w.z. een week lang worden er door eminente geleerden, die hun levensstudie gemaakt hebben van de sociale kwestie, een reeks conferenties gegeven over een of andere onderdeel der sociale kwestie. De toehoorders zijn zelf meestal vakiui en voormannen op dat gebied of praktisch daarbij betrokken.

Dit jaar liepen de conferenties over de *Wereldcrisis*.

Tegen dit de geheele wereld beroerend verschijnsel, zegt *de Gldr.*, kon natuurlijk in Rolduc evenmin als waar ook een afdoend geneesmiddel worden gegeven.

Prof. Aalberse, een groot gezag op dit gebied, die zich reeds meer dan 30 jaar met sociale studies bezighoudt, de vroegere redacteur van het Sociale Weekblad, professor aan de Universiteit van Delft en Amsterdam in de sociale arbeiderswetgeving, oud-minister van arbeid, die de meeste sociale wetten in Holland tot stand bracht, opende de reeks lessen, en als deze man verklaarde, dat er niet één afdoend middel is, om de crisis op te lossen, dan voelen we nog eens te meer den uitzettenden omvang er van.

Doch als de zaken aldus staan, is het dan nog wel de moeite waard er een studieweek aan te wijden? Hebben zelfs sommige ekonomen niet rondult te kennen gegeven, dat een crisis van den omvang als thans maar moet uitzieken?

Als die idee werkelijk zou postvatten, zou de uitwerking er van niets minder dan noodlottig zijn. Die idee, uitvloeisel als ze is van de oude, harde liberale leer, zou het pessimisme nog verergeren, dat toch al zoo ernstig onze samenleving doorwoekert. Pessimisme voert naar den ondergang, terwijl de wereld van vandaag roept om veerkracht, om daden bovenal, om uit de ekonomische en socialen ellende te geraken.

Laten uitzieken?...

Dat is de leuze van hen, die zich geen of maar half rekenschap geven van de vreeselijke nasleep van gevolgen der wereldcrisis voor bijna alle klassen der samenleving, voor het godsdienstig en cultureele leven zeker niet het minst.

Nu heeft men in Rolduc gedaan, wat een goed geneesheer doet tegenover zijn patiënten: een goed onderzoek instellen naar oorzaken en verloop van de ziekte en naar de omstandigheden, welke daarop inwerken.

Doch het sociale werk van Rolduc heeft nog een ander doel. De resultaten van het onderzoek moeten naar buiten; de leiders en voormannen op sociaal en politiek gebied moeten 't gehoorde verwerken en uitdragen tot de massa, opdat deze gaat beseffen in welke richting naar genezing van de zieke maatschappij moet worden gestreefd.

Dat inzicht komt niet maar eventjes aanwaaien; het is de vrucht van studie en onderzoek. Niet voor niets heeft prof. Aalberse nog eens uiteengezet, dat deze wereldcrisis een geweldig complex van allerlei oorzaken heeft, dat ze nauw samenhangt met misstanden op het gebied van de productie, van de verdeeling en van het gebruik der voortgebrachte goederen.

Van den idealen toestand op economisch terrein, van een juist evenwicht tusschen voortbrenging en gebruik, tusschen vraag en aanbod op de goederenmarkt, van bevrediging van ieders levensbehoeften, zijn we door deze crisis ver verwijderd.

Het zwakke punt in het voortbrengingssysteem is vooral, dat de productie een zoodanigen omvang heeft gekregen, dat ze in vele gevallen niet meer is te overzien. Daaruit volgt weer, dat het proces van aanpassing der moderne productie aan den geschokten economischen toestand veel meer tijd vraagt dan voorheen.

Maar met het constateeren van dit feit zijn we nog lang niet, waar we wezen moeten.

Het genezingsproces moet worden aangepakt, tegelijk met de middelen om zooveel mogelijk een nieuwe instorting te voorkomen. Daartoe moeten we, zooals prof. Aalberse betoogde, de algemeene economische structuur onder oogen zien.

Welnu, zeggen velen met een Duitsch woord, laten we tot een z.g. *Planwirtschaft* zien te komen, d.w.z tot een volkshuishouding dus, waarbij doel, omvang en methode van productie zooveel mogelijk van boven af worden geregeld.

Met Prof. Aalberse gelooven we, dat onder bepaalde voorwaarden en omstandigheden van zoo'n „Planwirtschaft" een nuttige werking kan worden verwacht. Doch wie zijn verwachtingen hier te hoog spant, zal bedrogen uitkomen en zeer zeker hij, die droomt van een wereld-„Planwirtschaft." Want deze zou al heel spoedig in ongeveer dezelfde fouten en kwalen vervallen, welke we als ernstig euvel van het moderne trust- en kartelwezen beschouwen: gemis aan overzichtelijkheid van het productieproces. Een paar leelijke misgrepen van de hoofdleiders in de „Planwirtschaft" zouden voldoende zijn om geheel het ingewikkelde raderwerk van streek te brengen.

Dan is er ook nog het bureaucratisch gevaar, dat bij een al te ver doorgevoerde staatsbemoeiing dreigt. Wie alles wil regelen loopt ten slotte zoo vast als een muur, verdrinkt in een eindelooze zee van bepalingen en verordeningen.

Doch wat dan?

Het ongebreidelde spel van een onmeedoogend egoïsme, dat zooveel ellende en ontreddering heeft veroorzaakt, kan men toch ook niet zijn gang laten gaan.

Dat wil prof. Aalberse dan ook allerminst. Hij adviseert: den weg op naar publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie.

* * *

Tot de conclusie, dat aan het mateloose egoïsme in het economisch proces den teugel moet worden aangelegd, dat de overheid daarbij een ordenende en reguleerende taak heeft te vervullen, kwam ook in een magistrale rede prof. Kors. O.P.

Dat de Nijmeegsche hoogleeraar tot die conclusie zou komen, ligt voor de hand. Want zij spruit voort uit de geboden van God.

Toen in Europa scheuring optrad op godsdienstig gebied, toen een breuk ontstond tusschen godsdienst en politiek, toen de leer verkondigd werd, dat in het economisch leven den mensch zijn eigen weg moet opgaan, dat God niets te maken had met de economische structuur der maatschappij, liet de mensch zich niet meer binden door algemeene zedelijke normen, doch ging den weg van het egoïsme op. Vandaar dat in het economisch leven de macht in de plaats trad van het recht, dat de winst niet meer afgemeten werd naar redelijke behoeften, doch een toomelooze jacht werd naar goud. Zoo leidde het economisch liberalisme tot proletariseering van de wereld, tot het ontstaan van een ontzettend groote klasse van bezitloozen.

Zoo is de toestand geworden, die om verbetering schreeuwt.

Daartoe zijn daden noodig, krachtige propaganda om de ideeën van de Pauselijke Encycliek *Quadragesimo Anno* van Pius XI tot verwezelijking te brengen. Doen wij dit niet, dan dreigt een sombere toekomst voor Europa, ook in godsdienstig opzicht.

* * *

Het parool voor onze katholieke wereld is duidelijk.

De groote beginselen van 's Pausen sociale encycliek inhameren in de massa. Hier wees de bekende Duitsche Jesuiet Pater Muckermann met zijn altijd frissche gezegdheid den weg: „Er zijn 300 millioen katholieken op de wereld; kunnen we van hen niet één spreekkoor maken om de wereld duidelijk te maken, dat de beginselen van het Christendom moeten worden toegepast?"

Wat de groote Duitsche socioloog hier opmerkte zal misschien sommigen als een soort overdrijving in de ooren klinken. Doch zou het er vandaag aan den dag in Europa niet heel anders uitzien, als de millioenen katholieken in één vastberaden eensgezindheid hun verlangens hadden doen hooren op de groote internationale conferenties, die het niet veel verder hebben gebracht dan tot maar half werk, ja, meermalen nog lang niet zoo ver?

Is het eigenlijk geen beschamend schouwspel, dat de ontzagwekkende eenheid van ons geloof zoo gebrekkig die eenheid tot uiting brengt als het er om gaat tot noodzakelijke groote sociale, ekonomische en politieke hervormingen te komen in den verheven zin, zooals de H. Vader dat ons allen voorhoudt?

Inderdaad, Pater Muckermann had gelijk, toen hij bij zijn spreekkoor-idee de opmerking maakte, dat er ergens wat hapert.

De strijd tegen de slavernij van het brute egoïsme, tegen het alles verwoestende communisme, beide gevolgen van de ontkerstening der maatschappij, is een strijd tegen wereldmachten.

We kunnen op kleine schaal naar verbetering streven, het beoogde doel zullen we niet en zeker niet snel genoeg bereiken, indien niet in alle beschaafde staten volgens een en hetzelfde stelselmatige plan een reusachtige katholieke propaganda wordt ontvouwd in den geest, zooals Pater Muckermann zich dat denkt.

Wat baten alle mooie resoluties, als een internationale conferentie ze doodpraat?

Zou dat ook gebeuren, als overal één groote phalanx van katholieken stond, die in hun respectieve parlementen als één man een en dezelfde eischen deden klinken?

Zulk een eensgezind optreden zou van het Christendom een veroverend Christendom maken; het zou ook de niet-katholieke Christenen en allen die van goeden wil zijn zich doen scharen achter de vaan van Christus om de wereld naar Zijn liefdeleer te doen hervormen.

Moeilijk is de weg, zwaar het werk, dat zou wachten. Dat zal ook Pater Muckermann zich niet ontveinzen.

Doch laten we dit niet vergeten:

Een wereldcrisis eischt een wereldactie om haar tot oplossing te brengen.

Een actie van levende liefde en echte rechtvaardigheid.

Een wereldkruistocht van het Christendom.

Bezuiniging op uitgaven of verhooging van inkomsten?

Een van tweeën is er noodig in dezen tijd.

Er kunnen omstandigheden zich voordoen, dat ze het beide zijn.

Het Bestuur meent *geen* evenwicht te kunnen brengen tusschen in- en uitgaven, tenzij door bezuiniging gepaard aan verhooging der inkomsten door meer belasting.

De Koloniale Raad meent van *wel*, en blijft belastingverhooging prematuur achten.

Het standpunt van den Raad is: „Verlaag het peil der uitgaven om de financiën in evenwicht te brengen."

Veel is er reeds bezuinigd, op verschillende departementen, en het Bestuur meent wel zoowat de grens bereikt te hebben.

De Raad is het niet heelemaal daarmee eens.

In de notulen van den Raad van 3 October ll. lezen we het volgende:

„Toch, wanneer men de stukken, daarna van den Raad uitgaande, leest, bespeurt men nog steeds een toon van bezorgdheid omtrent den gang van zaken. Men blijft aandringen op verdere versobering en vereenvoudiging van de Gouvernementsdiensten. In een kleine samenleving als de onze kan ieder, die meeleeft, wijzen op toestanden, welke niet mogen voortduren, op feiten, die zich niet mogen herhalen. Wordt de vereenvoudiging van de diensten krachtig doorgevoerd? Wordt in dit opzicht niet teveel aan de chefs der verschillende afdeelingen overgelaten? En zijn er niet bij deze ambtenaren, naast hen, die krachtig meegewerkt hebben, anderen, die meenen, dat er aan hun afdeeling weinig of niets te versoberen valt? Bij deze laatsten is het noodzakelijk, dat van "bovenaf" de noodige maatregelen getroffen worden. De lectuur van het Rapport-Welter waaraan verschillende in den dienst vergrijsde ambtenaren hebben medegewerkt, geeft hier en daar aan „outsiders" een eigenaardigen kijk op overheidsadministraties. Ik heb den indruk, dat verschillende wenken tot beperking der uitgaven, in dit Rapport gegeven, ook voor de administratie van Curaçao van groot praktisch nut kunnen zijn."

Deze woorden werden gesproken door den Heer Eskes bij de behandeling der Suppletoire Begrooting voor het dienstjaar 1932.

Daar echter het Bestuur tevens kwam met de mededeeling dat men er met de beperking der uitgaven niet is, vervolgde de Heer Eskes:

„De vraag rijst natuurlijk onmiddelijk: Kan uit de bestaande bronnen van inkomsten niet voldoende geput worden?" —
en verwees dan naar de achterstallige belastingen, die tot en met dit jaar een totaal vormen van Fl. 832.000.

Volgens zijn meening, zal er bij intensieve inning, nog wel een paar ton daarvan zijn binnen te halen.

„Ik ben ervan overtuigd, zegt hij, dat het algemeen zal worden toegejuicht, behalve natuurlijk door de wanbetalers, indien de fiscus in dezen streng optreedt. Consideratie hebben men alleen tegenover degenen, die door tijdsomstandigheden of andere redenen werkelijk moeilijk aan hun verplichtingen kunnen voldoen."

De Koloniale Raad is echter bereid tot verhooging der inkomsten mede te werken, indien onverhoopt mocht blijken, dat de inkomsten sterker achteruit gaan dan verwacht werd, en indien ook het peil der uitgaven een stand heeft bereikt, waaronder men moeilijk zal kunnen gaan, zonder groote belangen te schaden.

De vraag is nu: Heeft het peil der uitgaven dezen laagsten stand bereikt? Wij zouden ze willen beantwoorden met een wedervraag:

Wij leven in een tijd, dat iedereen, iedere stand, offers brengen moet.

De arbeider brengt offers, meer dan gewenscht, door de algemeen heerschende werkloosheid. Hij en zijn gezin lijden er onder.

De ambachtsman brengt offers, doordat de bezittende klasse zorgvuldig de hand op den zak houdt en niets meer laat doen als wat strict noodzakelijk is. Gevolg: vermindering van werk, dus vermindering van inkomsten.

De handel lijdt en kwijnt, en daardoor is de handeldrijvende middenstand verplicht offers te brengen, veel grooter dan menigeen wel denkt. Slechts met de grootste zorgen en de uiterste zuinigheid kan menigeen het hoofd boven water houden.

Wegens de malaise in de scheepvaart hebben de zeevarenden van hoog tot laag zich een korting in hun gage moeten getroosten, die voor hen de „struggle for life" wel heel bijzonder zwaar maakt.

Offers moeten er overal gebracht worden.

Waarom zouden ze ook niet gevraagd worden van de ambtenaren of landsdienaren? Ook zij hebben geprofiteerd, van de goede tijden, ofschoon niet allen in dezelfde mate. De hoogere meer, de lagere minder, omdat dezen den druk der dure tijden meer gevoelden.

Doch nu alles naar beneden gaat, en voor het Bestuur de moeilijkheden om de financiën in evenwicht te houden steeds grooter worden, is het o.i. billijk dat ook de ambtenaren een offer brengen, en zoo een steentje bijdragen.

Iets is er al geofferd door het intrekken der duurtetoeslagen.

Naar wij vernemen zal er nog meer van hen gevraagd worden; en is er een salarisherziening op handen, wat in casu wel zal beteekenen: salarisverlaging.

Met het oog hierop, zouden wij de aandacht willen vestigen op het Rapport Brons van Suriname.

Bij beschikking van den Gouverneur van Suriname van 8 September 1932 No 2979 werd eene Commissie ingesteld ten einde den Gouverneur van voorlichting te dienen omtrent:

a. de vraag, welke van de hieronder genoemde stelsels het meest aanbevelenswaardig is voor toepassing van eene korting op de bezoldigingen van de Surinaamsche landsdienaren, t.w.:

1. eene korting van 5% voor ongehuwden en 8% voor gehuwden, zooals in het bezuinigingsrapport Commissie *Welter* voor Nederland is voorgesteld;

2. de door de eenige leden der Koloniale Staten, aanbevolen progressieve korting van 5% op de inkomens boven f500 's jaars opklimmende tot 25% voor de hoogste salarissen;

3. eene korting van 5% op het meerdere salaris, dat thans in vergelijking met 1918 in dezelfde of in eene gelijkwaardige betrekking genoten wordt.

b. de beginselen, welke ten grondslag gelegd moeten worden aan eene toekomstige herziening van de verschillende salarisregelingen der Surinaamsche landsdienaren.

Allereerst spreekt de Commissie over de: WENSCHELIJKHEID VERSCHIL TUSSCHEN GEHUWDEN EN ONGEHUWDEN en komt daarbij tot het oordeel, dat in het toe te passen systeem een differentiatie tusschen gehuwden en ongehuwden, ten gunste van de eerstgenoemden, niet behoort te ontbreken.

Vervolgens komt de Commissie tot de vraag of een salariskorting *progressief ten nadeele van de hooger gesalieerden de voorkeur verdient boven een uniforme* kortingsregeling.

Zij is van oordeel, dat „als algemeene regel mag worden vooropgesteld dat een hooger inkomen aan een grooter aantal, en daardoor mede aan minder noodzakelijke levensbehoeften kan voldoen dan een lager, waaruit valt af te leiden, dat de ontzeggingen welke eene vermindering van inkomsten ten gevolg heeft, in gevoeliger mate drukken op den lager-gesalarieerde dan op dengene met eene hoogere bezoldiging.

Ware, ter beantwoording van de hierbovengestelde vraag, alleen met dezen algemeenen regel rekening te houden, dan zou hierdoor de keuze eener progressieve salariskorting boven een uniforme kortingsregeling reeds zijn aangewezen. Eene nadere beschouwing van verschillende oeconomische omstandigheden doet het evenwel aangewezen voorkomen het hier gegeven vraagstuk ook van een andere zijde te belichten."

CRISIS-WINST EN CRISIS-VERLIES.

„Zooals uit de als bijlagen bij dit rapport gevoegde staten kan blijken, zijn de prijzen van voedingsmiddelen en kleeding — waartoe in dit verband alleen zijn te rekenen die artikelen, welke geacht kunnen worden noodzakelijke levensbehoeften te zijn — sedert 1925 zeer belangrijk gedaald, welke daling b. v. gerekend naar de aanbestedingsprijzen van levensmiddelen op niet minder dan 31 % en gerekend naar de winkelprijzen van kleeding op niet minder dan 43% is te stellen.

„De door deze prijsdaling, bij het koopen van levensmiddelen en kleeding genoten vermindering van uitgaven is ook te kwalificeeren als eene vermeerdering van de koopkracht van het geld, met betrekking tot genoemde artikelen en heeft tot gevolg dat met een gelijk gebleven salaris in 1932 aan meerdere behoeften kan worden voldaan dan in 1925. De sinds 1925 veranderde oeconomische omstandigheden veroorzaken derhalve, bij gelijke inkomsten een winst, hierna te noemen „crisiswinst".

Naast een zeer groot aantal artikelen en uitgaven, waarbij sinds 1925 geen of geen belangrijke prijsverandering, althans geen prijsverlaging heeft gevonden, valt daartegenover o.a. te wijzen op de posten „inkomstenbelasting" en „schoolgelden", welke sinds 1925, voornamelijk ten laste van de hoogere inkomsten niet onbelangrijk zijn verhoogd. De dienaangaande veranderde omstandigheden veroorzaken bij gelijke inkomsten een verlies, hier na te noemen „crisisverlies."

Gelijk uit het bovenstaande valt te begrijpen is het percentage der prijsdaling van levensmiddelen en kleeding geenszins met het percentage crisiswinst gelijk te stellen. Het percentage der crisiswinst zal stijgen of dalen al naar gelang een grooter of kleiner deel van het inkomen aan levensmiddelen en kleeding wordt uitgegeven. Wordt hierbij nu overwogen, dat hoe lager het inkomen is, des te grooter het deel daarvan, hetwelk aan de noodzakelijke levensbehoeften, kleeding en levensmiddelen, moet worden besteed, dan ligt de gevolgtrekking voor de hand, *dat hoe kleiner het inkomen is, des te relatief grooter de daarop sinds 1925 verkregen crisiswinst.*

Hieruit volgt dus, dat de crisiswinst relatief stijgt, naar gelang de inkomsten kleiner worden, terwijl anderzijds op een stijging van het crisisverlies valt te wijzen, naar gelang de inkomsten grooter worden.

Uit het vorenstaande meent de Commissie te mogen besluiten, dat de aan deze uiteenzetting voorafgaande algemeene regel (volgens welke een gelijkmatige vermindering der inkomsten op de lager gesalarieerden zwaarder moet drukken dan op de hooger bezoldigden) onder de gegeven omstandigheden *geenszins onbeperkt* opgaat, en een uitsluitend uit dezen regel gemaakte gevolgtrekking een zeer belangrijke correctie zoude behoeven.

„Intusschen kan op nog andere omstandigheden worden gewezen om aan te toonen, dat een procentsgewijs gelijke korting voor laag- en hoogbezoldigden, van de laatstgenoemde een zwaarder offer zoude vergen dan van de eerstgenoemden. Ten aanzien van de voldoening aan zijn levensbehoeften heeft ieder zich aangepast aan de

inkomsten waarop hij kan rekenen. Moeten die behoeften met een bedrag tot een zeker percentage van het inkomen worden beperkt, dan zal zulks voor de hoogerbezoldigden veelal met een dieper in de levensomstandigheden ingrijpende opoffering gepaard gaan, dan voor de lager gesalarieerden. Het bovenstaande is samen te vatten in de conclusie, dat bij salariskorting voor den betrokkene de absolute waarde van het kortingsbedrag veelal van meer beteekenis is dan de relatieve."

Ten slotte wijst de Commissie er nog op, dat bij het zoeken naar een aanbevelenswaardig systeem van salariskorting dient te worden uitgegaan van de praemisse, dat de thans geldende salarisdifferentiatie op juisten basis berust, zoodat er naar moet gestreefd worden deze differentiatie ongewijzigd te houden. Eene niet-gelijkmatige salariskorting echter brengt in de thans geldende differentiatie tusschen de verschillende ambten en rangen eene min of meer belangrijke wijziging, hetgeen mede als argument tegen een zoodanige korting behoort te worden aangemerkt.

„Bovenstaande overweging hebben de Commissie echter niet tot de conclusie kunnen brengen, dat iedere vorm van *„progressieve"* salariskorting onder de thans zich voordoende omstandigheden buiten toepassing zoude moeten blijven. Naast de, zij het dan ook in casu slechts nog zeer verzwakt geldende regel omtrent de betere draagkracht van de hoogere inkomens, heeft ook het feit, dat eene progressieve salariskorting voor een numeriek grooter aantal personen minder bezwarend is dan een zuiver gelijkmatige korting zoude zijn, de Commissie tot *het eenstemmig eindoordeel gebracht dat naast een differentiatie ten nadeele van ongehuwden, eene korting met zeer matige progressie ten nadeele van hooger gesalarieerden, het meest is aan te bevelen."*

Het zou de moeite toonen, eens na te gaan, inhoever bovenstaande beschouwingen ook gelden en te aanvaarden zijn voor Curaçao.

Nogmaals: „Gewetensdwang."

IV.

De grootste grief van sommige Curaçaosche vrijmetselaars tegen de Katholieke Kerk is, dat de priesters zelfs de vrijmetselaars in hun ziekte niet met rust laten, maar hen zelfs nog lastig vallen op hun sterfbed, of om in de vage termen en hoogdravende, bedwelmende Spaansche stijl van de groot-redenaars der loge te blijven: „dat door het fanatisme en obscurantisme der priesters het geweten der stervenden tot in het laatste oogenblik van hun leven geweld wordt aangedaan."

Wij zullen zien, wat er van dit alles waar is.

Eerst echter een woord vooraf.

Reeds in de vorige artikelen hebben we meermalen de vrijmetselarij en haar leden genoemd.

Vooreerst moet men onderscheid maken tusschen de Vrijmetselarij als instituut met haar leer (?!?) en haar leden, de Vrijmetselaars.

Niet in alle landen openbaart zich het karakter der vrijmetselarij precies hetzelfde. Ook niet alle vrijmetselaars staan even hoog in rang. Ook zijn niet alle vrijmetselaars precies hetzelfde, zelfs niet hier op Curaçao. Verschillende hunner stel ik er zelfs een er in, hen onder mijn vrienden te tellen.

Zooals bekend is, bestaan hier op ons eiland drie loges en worden de leden dier loges hier gerecruteerd onder de Israëlieten, onder de Protestanten, ook onder de ongeloovigen en niet-gedoopten, maar ook onder (afvallige) katholieken.

Nu begrijpt men al van zelf, dat het voor een katholiek priester lang niet onverschillig is, uit welke der zooëven genoemde categorieën een vrijmetselaar afkomstig is. Alleen voor de laatste categorie toont hij natuurlijk eenige interesse.

De Kath. Kerk heeft door haar Opperherder, den Paus van Rome, die voor ons de opperste schatbewaarder is der geloofs- en zedeleer, die ons gebracht heeft haar kinderen tegen dwalingen te waarschuwen en te beschermen, zij heeft de Vrijmetselarij veroordeeld, zoodat geen enkel katholiek lid mag zijn van dit instituut. De andere gezindten kunnen, zoo zij willen, dat als een vingerwijzing en waarschuwing, als een richtsnoer of wegwijzer beschouwen. Doch daar zij niet onder de rechtsmacht der kerk vallen, geldt die veroordeeling alleen voor de Katholieken.

Gelijk de Kerk dus haar kinderen tegen de dwaling moet waarschuwen en beschermen, zoo heeft elke kath. priester den plicht te trachten de afgedwaalde katholieken terug te brengen tot de waarheid, tot het geloof hunner kinderjaren, tot opwekking van boete en berouw over de afdwalingen en zonden huns levens.

Wie het leven en de wereld niet als een ongeloovige en materialist, maar van geloovig standpunt uit beziet, nl. dat met den dood niet alles eindigt; die overtuigd is, dat de dood slechts een overgang beteekent tot een ander, tot een beter, tot een eeuwig leven, dat pas een definitieve belooning of bestraffing zal brengen voor 's menschen doen en laten hier op de wereld, zoo iemand vindt het psychologisch zoo natuurlijk, zoo redelijk, zoo van zelf sprekend, dat een ernstige zieke met weinig of geen kans op herstel zijner gezondheid, of een stervende met nog voldoende besef en bewustzijn, dat zoo iemand zijn leven geheel anders beziet, dan in *de Sturm und Drang-Periode* zijner jeugd, anders dan in den tijd toen slechte vrienden onder valsche voorspiegelingen en beloften hem van de katholieke kerk en het geloof zijner jeugd afkeerig hebben gemaakt.

Hoe dikwijls gebeurt het niet, dat zoo'n zieke geheel uit eigen beweging zijn familieleden bidt en smeekt om toch terstond een priester aan zijn ziekbed te roepen. En wat soms misschien niet gebeurt, helzij door valsche schaamte of door gering besef van zijn werkelijken ziektetoestand, zoo zien we toch herhaaldelijk plaats vinden, dat door het ernstig vermanend woord van den priester en heilzame ommekeer in de ziel van den zieke wordt teweeggebracht, dat een wonderbare rust en kalmte en vrede terugkeert in zijn gemoedsgesteltenis; die psychologisch alleen kan verklaard worden door het werk der bekeering, door de vergiffenis der zonde, door de verzoening met God, door de blijdschap nu zonder vrees of angst voor Gods rechterstoel te kunnen verschijnen.

Dit heilig dienstwerk van den priester voor het zieleheil van den stervende als *gewetensdwang* te durven voorstellen, is zoo leugenachtig en ongerijmd, dat het alleen kan worden toegeschreven aan bewuste kwade trouw of aan een totaal gemis zelfs aan primaire kennis van de kath. godsdienstleer.

Ware, oprechte bekeering en verzoening met God kan alleen bestaan door vrijwillige toestemming en rouwmoedige gesteltenis van den zieke, die met *gewetensdwang* formeel in tegenspraak is.

Gewetensdwang komt van buiten, wordt door anderen *tegen den wil* van den zieke opgelegd. Oprechte bekeering, waar berouw en verzoening met God komt voort *uit vrijen wil* en met volle toestemming van den zieke.

Beiden sluiten elkander volkomen uit.

Gewetensdwang zou elke bekeering tot een fictie, ongeldig en van onwaarde maken. Ook de zieke zou er geen baat bij vinden. Zulk fictieve bekeering, met geweld afgedwongen, zou zijn als een valsche wissel, die noch door den priester, noch door de Kerk zou kunnen of mogen gehonoreerd worden.

Ook voor Gods rechterstoel zou deze worden afgewezen.

Wat bazelt men dan van *gewetensdwang*, en fantasie, die alléén in het verwarde brein van een geloofshater kan zijn uitgedacht, maar waaraan elk argument, elk bewijs, elke degelijke grondslag ontbreekt.

Doch veronderstel nu eens dat een zieke, hetzij vrijmetselaar of niet, weigert naar het vermanend woord van den priester te luisteren, dat hij verkiest te sterven zooals hij geleefd heeft, dus ook als vrijmetselaar, zonder boete of berouw, zonder de afdwalingen van zijn vroeger leven te willen herroepen, — in dat geval kan de priester niets uitrichten, hij gaat heen met een bloedend hart en kan de zieke alleen aan Gods grenzelooze barmhartigheid aanbevelen.

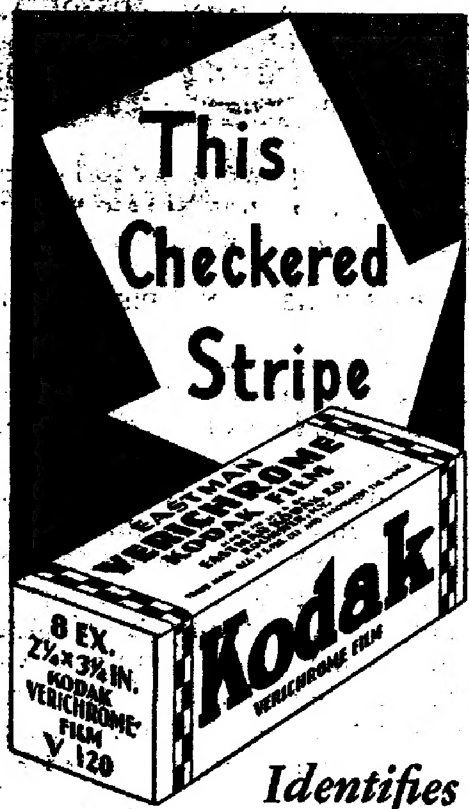
Zóó en niet anders is de leer der Kath. Kerk.

Zóó en niet anders is de toepassing er van door elken Kath. priester, zoowel *hier* op Curaçao, als waar ter wereld ook.

Al wat hiermede in tegenspraak wordt beweerd, is louter fantasie, berust op kwaadwillige en leugenachtige interpretatie van de vijanden der kerk, bevat niet de minste zweem van waarheid, steunt slechts op verdraaiing en verkrachting der werkelijke feiten.

Van dergelijke voorlichters, die zulk een strengen maatstaf aan anderen aanleggen, zou men mogen verwachten dat zij in hun eigen praktijk elken „gewetensdwang" zullen verafschuwen.

Zou 't waar zijn? We zullen zien.

De Begrooting van Curaçao in de Tweede Kamer.

Alweer ontmoetten we zoo 'n vreemd *Aneta*-telegram in de Surinaamsche bladen. Een telegram, dat heel speciaal Curaçao betreft, en dat hier niet ontvangen, althans niet gepubliceerd is. Dat Aneta-telegram is gedateerd van den 19 October, en komt uit den Haag en is van den volgenden inhoud:

„De Minister van Koloniën, de heer S. de Graaff deelde gisteren aan de Tweede Kamer mede, dat H. M. de Koningin de, door den Gouverneur van Curaçao voorloopig vastgestelde begrooting voor het jaar 1933, welke begrooting bereids door den Koloniaalen Raad van dit gewest is aangenomen, *niet* heeft goedgekeurd.

Eerlang zal dus door de leden van de Tweede Kamer 'n wetsonderwerp tot vaststelling van de begrooting van Curaçao voor het jaar 1933 kunnen worden tegemoet gezien."

Op dit bericht gaf de *N. Rott. Ct.* at 20 Oct. de volgende toelichting:

„Ter toelichting van bovenstaand bericht diene, dat de Kol. Raad van Curaçao zich niet had vereenigd met de door den gouverneur noodzakelijk geachte, in de voorloopige begrooting verwerkte bezuinigingsmaatregelen van verschillenden aard.

Het regeeringsreglement van Curaçao voorziet in een dergelijk geval van conflict tusschen gouverneur en K. R. door vaststelling van de definitieve begrooting bij de wet. Wij herinneren er aan, dat het rapport-Welter ook Curaçao in de bezuiniging betrekt en voor dit gebiedsdeel een bezuiging van ruim vier ton heeft aanbevolen. Dat het Gouvernement van Curaçao de noodzaak van straffe bezuiniging in de laatste maanden steeds meer is gaan inzien, kon nog kort geleden blijken uit de indiening van een gewijzigde suppletoire begrooting, waardoor deze met niet minder dan 3 ton werd verminderd.

De Gouverneur motiveerde deze wijziging met de verminderde opbrengst der middelen, vooral het sterke terugloopen van den accijns op gedistilleerd. Bij deze gelegenheid heeft de Gouverneur tegelijk voorstellen aangekondigd tot opvoering der middelen door een tijdelijk bijzonder invoerrecht op benzine en opvoering der loodsgelden. De gevraagde middelen zouden, deelde de Gouverneur mede, met de bezuinigingen, die ook voor 1933 zullen worden doorgevoerd, tevens kunnen dienen om de begrooting in 1933 sluitend te maken, indien de opbrengst der middelen nog verder zou dalen."

Tot zoover de *N. Rott. Courant.*

Dat eerste *Aneta* telegram van 19 October is nog gevolgd door een tweede telegram uit den Haag, gedateerd van 26 October, eveneens gepubliceerd in de Surinaamsche bladen, en waarvan we tot nu toe hier evenmin iets te hooren kregen:

„Bij de Tweede Kamer is ingediend een wets-ontwerp tot het verleenen van een extra crediet, groot acht mil lioen gulden aan Curaçao, te verdeelen over de jaren 1933 en 1934."

Blijkens door ons ingewonnen informaties is dit tweede *Aneta*-telegram van 26 October, HIER niet door *Radio-Holland* van de Isla ontvangen, althans zeker niet gepubliceerd, wat zeker heel vreemd is, terwijl het eerste *Aneta*-bericht van 19 Oct. *hier wel* door Radio-Holland is ontvangen. Ook is zeker dat dit bericht van bestuurswege hier evenmin ter publicatie ontvangen is.

Wij vermoeden dat hier sprake is van de 7 millioen gld aan leeningen (met rente ??) die, als we het goed begrijpen, nu in twee gedeelten op de Staatsbegrooting als subsidie aan Curaçao gebracht worden en dus in eens van onze begrooting worden weggewerkt. Als deze onze veronderstelling juist is, dan is het zeker een royale geste van het Moederland.

BERICHTEN.

Verkiezing voor de Kamer van Koophandel.

In al de jaren van het bestaan der K. v. K. alhier hebben de verkiezingen voor nieuwe leden steeds plaats gehad bijna onopgemerkt, als een zacht kabbelend beekje, zonder eenige bewogenheid.

Daaraan is deze week; misschien voor altijd, een einde gekomen.

De verkiezing van Donderdag, is een evenement geweest, wij zouden haast zeggen de eerste verkiezing op Curaçao in grooten stijl, die menschen laat gissen, wat hier later zal te koop zijn, wanneer hier ook de leden van den Kol. Raad door het volk zullen gekozen worden. Eerst Donderdagavond, na afloop der verkiezing hoorden we, wat er gebeurd was. Het schijnt dat de leden van de *Debatteerclub „Jong Curaçao"* zich in den laatsten tijd in het hoofd gezet hadden, om wat nieuw jong bloed in de K. v. K. te brengen. Door de ruchtbaarheid aan dit plan gegeven, maakte dat reactie van de andere zijde niet uitbleef.

Het gevolg is geweest, dat dezen keer 402 personen, een heel veel grooter aantal dan ooit tevoren, aan deze verkiezing heeft deelgenomen, maar toch dat *„Jong Curaçao"* haar actie niet met succes bekroond heeft gezien.

Het resultaat is geweest, dat de drie aftredende leden, die herkiesbaar waren, terstond met volstrekte meerderheid van stemmen herkozen werden, en dat in de vacature van den Hr. D. de Marchena (overleden) de Heer Elias M. Curiel is gekozen.

Zie hier de lijst van de leden die het grootst aantal stemmen verwierven:

De Heer	J. P. G. Ecker	gekozen	275 stem
„ „	S. M. L. Maduro		279
„ „	H. E. Kies		227
„ „	Elias M. Curiel		252
„ „	Gilberto Z. de Jong		171
„ „	Jacques Ellis		59
„ „	A. A. Lieder		52
„ „	J. W. S. Beaujon		34
	enz. enz.		

Als eerste krachtmeting kan men het al een heel aardige prestatie noemen. Doch als men weet, dat de lijst, de vorige maand in de *Cur. Ct.* gepubliceerd, ruim 1700 namen van kiesgerechtigden bevat, dan zou dus nog minder dan ¼ deel der kiezers aan deze verkiezing hebben deelgenomen, wat ons zeer povertjes lijkt.

Aan de gekozenen onze gelukwenschen.

De Emmabrug.

Met bekwamen spoed is de *Koningin Emmabrug*, die bij den laatsten Zuid-Westerstorm door het lek worden van eenige pontons, door midden brak en gedeeltelijk zonk, gerepareerd en deze week weer op haar oude plaats gelegd.

De eerste dagen was het verkeer nog alleen geopend voor voetgangers doch sinds Woensdag ook voor auto's enz.

Hoe goed ook het verkeer door de twee motorbooten plaats vindt, onze oude brug, die uit den tijd was en niet meer beantwoordde aan de eischen van het moderne verkeer, is toch een onmisbare schakel gebleken in het verkeer over de haven tusschen Otrabanda en Punda, en we hopen, dat ze dat nog lang zóó zal blijven.

In dank ontvangen.

Van den Hr. M. F. CARDOZE een maandkalender voor 1933, een reclame voor het *Angostura* bitter. De Heer M. F. Cardoze heeft hiermede een *primeur.* Want voor zoover we weten, is dit de *eerste* kalender voor 1933, die onze Redactie ontving.

—Van het Hoofdagentschap der K.N. S.M., nieuwe tijdtafels van de lijn New-York—Port-au-Prince -La Guayra Puerto Cabello — Curaçao — Aruba — Maracaibo.

Van den Hr. L. RECK, fotohandel, *Sunny Isle*, een stel van elf zeer mooie foto's van de laatste Zuid-Westerstorm (1 en 2 Nov.) op Curaçao.

Koninklijke en Shell geen interim-dividend.

Den Haag 24 Oct. (Aneta). — De *„Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij"* zal dit jaar geen interim-dividend uitkeeren. De directie meldt echter, dat de kasmiddelen van deze maatschappij en ook die van de andere maatschappijen, waarbij ze is geïnteresseerd, blijven toenemen.

Ook de *„Shell"* zal dit jaar geen interim-dividend uitkeeren.

Orkaan.

De voortdurende atmospherische storingen in de Caraïbische Zee, waarvan we hier op Curaçao in de laatste 14 dagen alléén door telegrafische berichten en door kleine afwijkingen van den normalen barometerstand iets gemerkt hebben, zijn de vorige week in werkelijkheid tot een orkaan aangegroeid, die elders groote schade veroorzaakt heeft. De eerst onzekere richting van deze orkaan tusschen Nicaragua en Jamaica heeft zich later op Woensdag 9 Nov. in een vaste richting opgelost over de Oostzijde van het eiland Cuba, waar de grootste verwoestingen werden aangericht vooral in de stad Camaguey, en de haven Sta Cruz, waar ook een zeer groot getal dooden (300) en gewonden als slachtoffer vielen.

Ook het meer Westelijk gedeelte van Cuba is niet van schade vrijgebleven.

Op Jamaica werd een groot deel der bananenvelden verwoest.

Sedert Donderdag 10 Nov. tot 11 Nov. heeft de orkaan zich meer in Noordelijke richting naar de Bahamaeilanden voortbewogen, waar men op het ergste voorbereid was en aan alle schepen alarmseinen waren doorgezonden. Een stoomschip de *Scotia* verkeerde in zinkenden toestand en gaf noodseinen.

Een paar dagen later ging de orkaan nog meer Noordwaarts, en was reeds gesignaleerd in de nabijheid van het eiland Bermuda op ruim 1000 mijlen ten Oosten van Kaap Hateras. In het begin dezer week was hij nog meer Noordelijk langs de Amerikaansche kust opgemerkt.

Volgens de berichten van het begin dezer week van officieele zijde het aantal dooden op Cuba ongeveer 2500 geraamd.

Frater M. Majella.

Zondag ll. herdacht de Eerw. frater M. Majella, in het St. Albertus college te Pietermaai, den dag dat hij veertig jaar geleden het religieuze kleed ontving te Tilburg.

Onze hartelijke gelukwenschen, en nog vele vruchtbare en verdienstvolle jaren.

De Kerk van St. Cruz.

De voorgevel en de toren van de kerk op Sta. Cruz, die Vrijdagmorgen na den storm instortten, moeten geheel worden neergehaald. Daar door den aangroei der parochie deze kerk te klein geworden was, zal bij den wederopbouw de kerk aanmerkelijk vergroot worden.

Gevolgen van de stormramp op Aruba.

Op Aruba hebben ongeveer een 200 huizen en huisjes geleden van de storm. Van sommigen stortte het dak in door de zware regens, van andere werden muren omver gegooid.

Een drietal betonnen huizen, tegen de helling van een heuvel gebouwd werden totaal verwoest. Ook de lichtopstand aan den mond der haven op San Nicolas moest het ontgelden, en werd weggeslagen. Door de activiteit van O. W. aldaar werd in een week tijds een nieuwe opstand geplaatst.

Wij vernamen nog, dat door de storm een stuk van het rif aan den ingang werd weggeslagen, zoodat daardoor de ingang tot de haven verbreed werd.

Uitbreiding bij de Standard Oil op Aruba.

Naar wij uit goede bron vernomen hebben, zal er spoedig met de uitbreiding van het tankpark bij de Standard Oil op Aruba begonnen worden. Dit werk zal worden uitgevoerd door de Chicago Iron Bridge Co. Reeds zijn verschillende werklieden ambachtslui en andere aangenomen.

Ook vernamen wij, dat binnenkort een aantal Hollandsche werklieden, hoofdzakelijk mecaniciens, verwacht wordt.

Vermoedelijk zal ook de „Eagle" van de aanwezigheid van de Chicago Bridge profiteeren, om enkele noodzakelijke werken uit te voeren.

Voor ons Zustereiland beteekent dit weer een kleine opleving, waarover wij ons ten zeerste verheugen.

Radiouitzending van het M. S. „Colombia"

Naar het Hoofdagentschap der Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Mij. ons mededeelt, zal het motorschip „Colombia" op de volgende dagen en uren radiomuziek uitzenden op golflengte van 250 Meter:

Zaterdag 19 Nov. 11.00 a.m. tot 12.00
Zondag 20 Nov. 11.00 a.m. tot 12.00
Maandag 21 Nov. 12.15 p.m. tot 13.30 p. m. en van 20.00 p.m. tot 21.30 p.m.

Caribbean Flying Club.

Op Aruba is opgericht een vliegclub, onder bovenstaanden naam, en onder de directie van den heer Viana te Savoneta.

We zagen op zijn terrein het nieuwe vliegtuig, een Bird-Kinner van 125 P.K. dat plaats biedt voor 2 passagiers.

Naar we vernamen, is de bedoeling vliegtochten te organiseeren boven het eiland, en later wellicht een vasten dienst te openen tusschen Aruba en Curaçao, zoowel voor post als passagiers.

De heer A. J. Vicellio is piloot.

Van harte wenschen wij den heer Viana geluk met dit initiatief.

Bekendmaking.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat de Winkelsluitings-verordening 1932 (P.B. No. 88) op 1 December 1932 in werking zal treden (P.B. 1932, No. 94).

Willemstad, Curaçao, 10 Nov. 1932.

De Procureur-Generaal,

2--2 M. v. DIJK.

BEKENDMAKING.

De Directeur van den Gezondheidsdienst wenscht in het algemeen de aandacht te vestigen op artikelen 17 en 18 van de verordening van den 9n Juni 1921 (P. B. 1931 No. 66), houdende bepalingen ter bestrijding van besmettelijke ziekten, welke artikelen voorschriften inhoudend betreffende het inhouden van waterin tonnen, vaten, putten, gooten, blikken en andere voorwerpen, alsmede het hebben van waterplassen op erven in het stadsdistrict.

De Directeur voornoemd,

2-1 P. I. HENRIQUEZ.

San Genesio.

Wegens plaatsgebrek moeten we het heel kort maken.

Het eerste optreden van de nieuwe toonelclub *San Genesius* is werkelijk succes geweest.

De zaal van *theater Brion* was zoo goed als geheel vol. Sommige spelers hebben met zeer veel talent gespeeld. Vooral de twee kinderen wonnen de sympathie van het publiek. a.s. Maandag zal er een tweede uitvoering plaats hebben.

Heeren leden van *San Genecio* zorg nu door onderlinge eensgezindheid voor een lang leven van *S. G.* en breng Uw stukken en uw acteeren steeds op hooger peil; steeds maar dóór blijven *schaven* en *polijsten*.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij nietplaatsing nimmer teruggegeven.

Naar aanleiding van Uw artikel in de „Amigoe di Curaçao" van den 12n November j.l. zoude ik gaarne een opmerking maken.

Een goede Hollandsche journalistieke gewoonte is dat bij reportage van strafzaken de namen der beklaagden niet voluit genoemd worden, doch enkel met initialen aangeduid. U maakte nimmer melding van de behandeling van strafzaken, voor zoover mij bekend, en de eerste maal dat U daartoe overgaat worden de namen der beklaagden voluit vermeld. Was dit noodig? In het voorafgaande nummer hadt U reeds op eenigszins onbillijke wijze deze smokkelzaak ter sprake gebracht en nu ten overvloede maakt U het deze menschen nog eens moeilijk.

Ik heb niet de minste sympathie voor de daders, maar ik meen toch te moeten protesteeren tegen Uw inbreuk maken op de goede journalistieke usances.

Met dank voor de plaatsruimte

Hoogachtend

(Stoit Dijck)

Naschrift der Redactie.

1o Het is wel niet de *eerste* maal maar wel bij hooge uitzondering, dat de *Amigoe* melding maakt van strafzaken. O. a. heeft de A. d. C. verleden jaar nog melding gemaakt van de strafzaak van eenige personen, die geweigerd hadden het bruggeld te betalen, zelfs met vermelding niet enkel van de initialen, doch van den vollen naam. Van een andere strafzaak, waarbij de toenmallige Redacteur zelf van de *A. d.* C. zeer nauw betrokken was, en waarbij ook zijn naam *voluit* vermeld werd, kunt U een heel uitvoerig verslag lezen in het nummer van 29 Maart 1924. Nog meer dergelijke gevallen op te zoeken, zal wel niet noodig zijn. U zult dus wel inzien, dat de vergissing aan Uw zijde is.

2o. De kwestie van naam van *volui* of *enkel initialen*.

U hebt volkomen gelijk, dat het *in Holland* een journalistieke gewoonte is, bij reportage van strafzaken enkel de initialen te vermelden. Voor Curaçao kan men niets in dien geest noch *pro* noch *contra* aanhalen, tenzij de reeds genoemde gevallen in den *Amigoe.* Moet men nu Curaçao onder dit opzicht op één lijn stellen met Holland? — In H. kent geen 10% der lezers de personen of namen der veroordeelden in strafzaken; zelfs de vermelding hunner namen voluit, zou de lezers niet wijzer maken. Hier is juist het tegenovergestelde het geval. Iedereen op C. wist wie die veroordeelden waren, kende hen met naam en toenaam: Of denkt U, dat Jan Publiek bij 't bespreken van deze smokkelaffaire alleen met initialen gewerkt heeft. Of meent U, dat er èèn enkele lezer van de *Amigoe* is geweest die bij het lezen van dit verslag met verbazing heeft uitgeroepen:

„Zoo, dat wist ik niet, wie die smokkelaars waren."

Zoek daar dus heelemaal geen enkel bijoogemerk achter, want ze bestaan niet, tenzij alleen bij achterdochtige menschen.

Mijn persoonlijke opinie is ook, dat niet meer dan de *initialen* mogen vermeld worden zoolang de personen slechts *aangeklaagd en nog niet veroordeeld* zijn. Na de veroordeeling door de strafrechter vervalt dat althans zeker voor C.

3o. U zegt: *„Ik heb niet de minste sympathie voor de daders."* De Redacteur v.d. *A.d.C.* kan precies hetzelfde zeggen. We varen dus in hetzelfde schuitje.

De Redacteur kan er zelfs nog bijvoegen, dat alle drie veroordeelden hem persoonlijk *geheel onbekend* zijn.

4o. Zooals U ziet, valt er dus eigenlijk van Uw zijde niets te protesteeren. De Redacteur is zich niet bewust inbreuk te hebben gemaakt op eenige *Curaçaosche* journalistieke usanne.

5o. Wilt U als paladijn voor deze veroordeelden optreden, dan kunt U misschien later door *reclasseeringswerk* U wel nuttig voor hen maken.

Ook om te *protesteeren* zal er later wel meermalen gelegenheid zijn. Iemand die zoo ijverig de oogen den kost geeft, zal wel meermalen gelegenheid hebben op te merken, dat hier van heel onschuldige en zelfs hoogstaande personen de naam dikwijls door het slijk gesleurd wordt.

Advertencia del año 1932.

La Dirección del Colegio del Sagrado Corazón „WELGELEGEN", suplica a las Personas invitadas al festival de premios, se sirvan presentar a la entrada la tarjeta de invitación; y espera que las damas se presenten decorosamente trajeados, haciendo gala de sus nobles sentimientos.

De Directie van het pensionaat van het H. Hart te „Welgelegen„, verzoekt vriendelijk, dat de genoodigden hun invitatiekaartje toonen bij het binnenkomen; ook dat de Dames zich als altijd door haar deftige zedige kleeding onderscheiden.

2—2

Wegens vertrek mijn hartelijke groeten aan alle vrienden en bekenden.

J. RAGOBIER.

KON. NED. STOOMBOOT MIJ. N.V.
Afvaarten van Curaçao.

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

„Colombia"	21 November
„Venezuela"	7 December
„Costa Rica"	19 December
„Simon Bolivar"	4 Januari

Passages naar New York, New Orleans en Havana via Cristobal in connectie met de voornaamste lijnen van Cristobal worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, (* Southampton), Havre, Amsterdam en Hamburg:

„Crijnssen"	24 November
„Colombia"	8 December
„Venezuela"	22 December
„Costa Rica"	5 Januari

Naar Port au Prince en New York:

„Stuyvesant"	5 December
„Cottica"	26 December

Passages naar Europa via New York in connectie met de voornaamste lijnen van New York worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

„Oranje Nassau"	4 December
„Stuyvesant"	25 December

Naar Pto. Cabello en New York:

„Medea"	25 November
„Amor"	2 December

Direct naar La Guaira:

„El Libertador"	30 November
„El Libertador"	14 December

Naar Cristobal en Zuid Pacific Kust:

„Bodegraven"	8 December
„Haarlem"	29 December

Naar Rotterdam via Liverpool:

„Boskoop"	4 December
„Helder"	25 November

Naar Bonaire, Sint Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius en St. Kitts:

„Atlas"	26 November	9 a.m.
„Atlas"	10 December	
„Atlas"	24 December	
„Atlas"	7 Januari	

Naar Kingston en Haitiaansche Havens:

„Midas"	23 November

Naar San Juan de P. R., San Pedro de M. en Sto. Domingo City:

„Baralt"	24—27 November

Naar Maracaibo via Aruba:

„Amor"	23 Nov.	5 p.m.
„Astrea"	30 Nov.	
„Luna"	14 Dec.	
„Medea"	21 Dec.	
„Astrea"	4 Jan.	

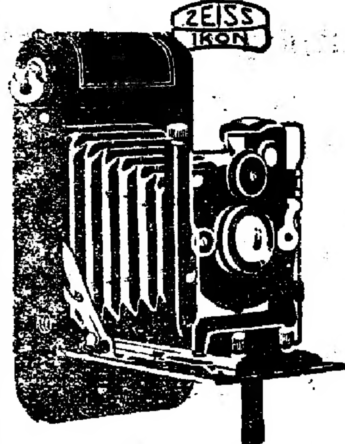
VAARPLAN SS. „EL LIBERTADOR":

Aankomst te CURACAO	Zondag	20 November	2 p.m.
Vertrek van CURACAO	Maandag	21 November	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Maandag	21 November	8 p.m.
Vertrek van Aruba	Maandag	21 November	9 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Dinsdag	22 November	1 p.m.
Vertrek van Maracaibo	Woensdag	23 November	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Donderdag	24 November	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Donderdag	24 November	7 a.m.
Aankomst te CURACAO	Donderdag	24 November	2 p.m.
Vertrek van CURACAO	Donderdag	24 November	5 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Vrijdag	25 November	11 a.m.
Vertrek van Maracaibo	Vrijdag	25 November	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Zaterdag	26 November	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Zaterdag	26 November	7 a.m.
Aankomst te CURACAO	Zaterdag	26 November	2 p.m.
Vertrek van CURACAO	Maandag	28 November	11 a.m.
Aankomst te Aruba	Maandag	28 November	5 p.m.
Vertrek van Aruba	Maandag	28 November	6 p.m.

N. B. Aan boord van de Colon- en Suriname-Lijn-Schepen worden geen bezoekers toegelaten, tenzij in het bezit van een toegangskaart uitgegeven door het Hoofdagentschap.

Alle aanvragen voor lunch en diner aan boord van de Colon- en Suriname-lijn-schepen, gedurende het oponthoud in deze haven, moeten gericht worden aan het Hoofdagentschap.

Toegang tot de Westwerf: UITSLUITEND via het hek aan de Havenstraat.

„DE SPORT"

Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

DE COMPETITIE-STANDEN zijn de vorige week ONVERANDERD gebleven. Zie dus ons vorig nummer.

Asiento Beker: Door „Trappers" gewonnen, wegens het niet opkomen van „Transvaal."

Wedstrijd Programma van

20 November 1932.

MUNDO NOBO

1ste klasse
Asiento — Volharding
aanvang 4.30

Res. 1ste klasse
R. C. C. 2 — Transvaal 2
aanvang 3.15

ASIENTO-TERREIN

2de klasse
De Ruiter — S. D. O.
aanvang 4.30

2de klasse
Morningstar — Olympia
aanvang 3.15

R. C. C.-TERREIN

2de klasse
D.N.S. — Van Nes
aanvang 3.15

27 November 1932.

MUNDO NOBO

1ste klasse
Jong Holland — Republiek
aanvang 4.30 precies.

PROMOTIE-DEGRADATIE

Bismarck — M. S. Z.
aanvang 3.15 precies.

ASIENTO-TERREIN

1ste klasse
Go Ahead — Volharding
aanvang 3.15

R.C.C.-TERREIN

2de klasse
Morningstar — Van Nes
Aanvang 3.15

Gevonden.

Een **ring met sleutels** op het *Asiento-Voetbalterrein* in de kleedkamer. De betrokkene kan zijn eigendom in ontvangst nemen bij den Heer J. HOFMEYER.

a/b H.M's *„VAN NES"*.

Alhier.

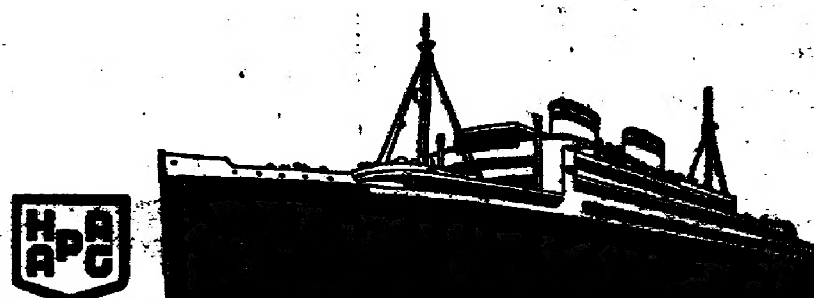
Eenige en Algemeene Bekendmaking.

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroomkwitanties over de maand OCTOBER zonder uitzondering voor of op 24 NOVEMBER a.s. betaald moeten worden.

Alle na deze datum niet betaalde Kwitanties zullen door ons worden geincasseerd, verhoogd met EEN GULDEN incassokosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITBEDRIJF.
CURAÇAO.

SHELL TOX.

Nieuwe, sinds 1 November 1932, verlaagde prijzen:

Fls	1.10	per	blik	van	1½	pint
Fls	1.75	per	blik	van	1	„
Fls	2.75	per	blik	van	2	„
Fls	9.—	per	blik	van	1	gallon

Pompen . . . . Fls 1.10 per stuk.

E. & G. MARTIJN
AGENTEN.

De Pepsodent laboratoria maken eene

merkwaardige aankondiging bekend

—een geheel nieuw reinigend en glansgevend bestanddeel, dat tweemaal zoo zacht is als de algemeen gebruikelijke polijststof in tandpasta's. Het geeft aan de tanden een hoogeren glans en een schitterend parelwit uitzicht. De vlekken van Tandaanslag verdwijnen geheel.

DE Pepsodent laboratoria melden een 'n ommekeer veroorzakende ontdekking: een nieuw reinigend en glansgevend bestanddeel voor tandpasta. De Pepsodent tandpasta bevat sinds zes maanden dit merkwaardige nieuwe bestanddeel. Het bezit drie kenmerkende deugden:

1. **Het is onovertroffen in het verwijderen van bevlekte, verderfelijke Tandaanslag.**
2. **De nieuwe structuur is microscopisch fijn. Als gevolg daarvan verkrijgt het glazuur een hoogeren glans en worden de tanden schitterend parelwit.**
3. **Het nieuwe bestanddeel is *veilig*—dit is zijn belangrijkste eigenschap. Veilig, omdat het zacht is—zelfs tweemaal zoo zacht als de algemeen gebruikte polijststoffen.**

Niettemin is Pepsodent in *smaak* en *voorkomen* nog steeds de Pepsodent van vroeger. In resultaten en betrouwbaarheid is deze nieuw—splinternieuw.

Pepsodent de bijzondere tandaanslag verwijderende tandpasta.

Het verwijderen van TANDAANSLAG is en blijft de voornaamste taak van Pepsodent. De huidige Pepsodent volbrengt die taak beter dan ooit tevoren. Het nieuwe reinigend en glansgevend bestanddeel ervan geeft in enkele dagen tijds een verbetering in het uitzicht der tanden. Koop nog heden een tube Pepsodent. Merk op hoe spoedig en veilig deze de tanden bevrijdt van de verderfelijke tandaanslag—hoe zij de tanden polijst tot een parelenden glans.

Pepsodent

Gebruik Pepsodent tandpasta tweemaal per dag — bezoek Uw tandarts minstens tweemaal per jaar

PARALIZADO POR EL

REUMATISMO

Cuando Vd. era joven no padecía dolores musculares o rigidez de las coyunturas.

¡Vd. puede dejar de padecer!

Si no hace nada para combatir el reumatismo, la rigidez y la hinchazón de las coyunturas, no tardará en sentirse desanimado y envejecido antes de tiempo.

... manos, los brazos, la cintura y las piernas, parece que crujieran al hacer cualquier movimiento; el menor esfuerzo es una verdadera tortura. ¿Se resignará Vd. a continuar padeciendo, cuando millares de personas podrían decirle que han usado con éxito un remedio para el reumatismo y todos los males causados por el mal funcionamiento de los riñones?

Las Píldoras De Witt para los Riñones y la Vejiga no son una preparación nueva o de fama pasajera. No contienen drogas que excitan o debilitan el corazón.

Pruebas que Convencen

El señor Simón Briceño, de La Azulita, Distrito Elías, Estado de Mérida (Venezuela), nos escribe:

"Yo padecía desórdenes de los riñones y la vejiga. Estos empeoraron tanto, que me obligaron a dejar de trabajar. No obtuve el menor alivio hasta que recibí una muestra de Píldoras De Witt, no obstante haber ensayado anteriormente toda clase de remedios. El uso de una muestra de dichas píldoras me proporcionó alivio, y después de tomar dos frascos, pude reanudar mis ocupaciones. Hoy estoy enteramente libre de dolores."

¿Su salud no vale acaso lo poco que cuesta un frasco de Píldoras De Witt? No espere más: si desea verse libre de dolores, haga un ensayo serio con las Píldoras De Witt para los Riñones y la Vejiga. En venta en todas las farmacias.

Píldoras De WITT

PARA LOS RIÑONES Y LA VEJIGA

Steunt het Apostolaat ter Zee.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, **Port au Prince, Santo Domingo**, CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en **vandaar direct naar CURAÇAO** en New Orleans als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS. "DALVANGEN"	Nov. 5	Nov. 18	Nov. 25
SS. "AUSTVANGEN"	Nov. 19	Dec. 2	Dec. 19
SS. "VESTVANGEN"	Dec. 3	Dec. 16	Dec. 23

	Vertr. PARAMARIBO	Aank. CURAÇAO	Aank. NEW ORLEANS
SS. VESTVANGEN"	Nov. 16	Nov. 19	Nov. 27
SS "DALVANGEN"	Nov. 30	Dec. 3	Dec. 11
SS. "AUSTVANGEN"	Dec. 14	Dec. 17	Dec. 27

Cabine Klasse naar Paramaribo Fls. 125.—
Dekpassage naar Paramaribo „ 62.50
Cabine Klasse naar New Orleans „ 250.—

JOHN G. EMAN, Agent Aruba.
S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.
De Ruyterplein. Tel: No. 72 & No. 505.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERS BOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN

LONDEN SS. "REMUERA" (11.500 ton) Nov. 20|21
SS. "MATAROA" (12.500 ton) Jan. 3/4, 1933
SOUTHAMPTON SS. "RUAHINE" (11 000 ton) Jan. 22|23, 1933
S.S. "REMUERA" 1e. 2e. 3e. Klasse
S.S. "MATAROA" & "RUAHINE" slechts CABINE Klasse, £ 35 minimum.

PANAMA & NEW-ZEALAND SS. "TAMAROA" (12.500 ton) Dec. 13/14
SS. " REMUERA" (11.500 ton) Dec. 28/29
SS. „AKAROA" (15.000 ton) Jan. 10/11, 1933.

slechts CABINE Klasse naar Panama £ 5.—
slechts CABINE Klasse naar New Zealand £ 42.—
PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

John G. Eman — Oranjestad, Aruba.
S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.
34 **De Ruyterplein 2. Telephoon: No. 72 & No. 505.**

Compania Trasatlántica

Eerstvolgen de afvaarten van Curaçao: naar Pto. Colombia, Cristobal, PTO. LIMON PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES" 10|11 Dec.
S.S „JUAN S. ELCANO" 9|10 Nov. 9|10 Jan.

naar Pto Cabello, La Guaira, STO. DOMINGO, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „MARQUES DE COMILLAS" 18|19 Dec.
SS. „JUAN S. ELCANO" 17|18 Nov. 17|18 Jan.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:
S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.
De Ruyterplein No. 2. Telefoon No. 72 & 505.

naar Pto. Colombia, Cristobal:

MENTHOLATUM

Indispensable Para Los Deportistas

Directores atléticos y entrenadores aconsejan el uso de MENTHOLATUM para masajes porque imparte flexibilidad a los músculos haciéndolos más ágiles y activos. Después de los juegos mitiga la tensión muscular y atenúa el cansancio. Sin rival para contusiones, cortadas y demás accidentes diarios. Es por esto que millares de deportistas siempre tienen MENTHOLATUM a la mano.

Overwin Zenuwslapte

(lusteloosheid, maagkwalen, prikkelbaarheid)

Zwakke zenuwen kunnen hun werk maar half doen — en gestoorde, onregelmatige zenuwwerking vindt zijn terugslag in de werking van schier ieder orgaan van het lichaam.

De maagwerking verslapt — waardoor gebrek aan eetlust, maagpijnen en andere maagbezwaren ontstaan — de hersenfunctie wordt bemoeilijkt, waardoor dofheid, lusteloosheid, gebrek aan energie optreden.

Slechts door de zenuwen te sterken zult gij de normale zenuwwerking herstellen en zoodoende de zwakte-verschijnselen, welke uit zenuwslapte voortkomen, geheel overwinnen. Besluit daarom eens eenigen tijd Sanatogen te gebruiken.

Met Sanatogen zult gij aan Uw zenuwen juist die voedingsstof —phosphor — toevoeren, die de bouwstof is van nieuwe zenuwkracht. Door dit „opbouwend proces van zenuwkracht", zooals Prof. Mann de werking van Sanatogen noemt, zal Uw zenuwslapte spoedig verdwijnen. Ge zult U weer gezond en krachtig gaan voelen. Uw energie zal terugkeeren, kwalen en kwaaltjes zullen overwonnen worden.

Besluit nog vandaag met het gebruik van dit uitstekende zenuwvoedsel te beginnen.

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel

In alle Apotheken

NESCAO

Un producto a base de Cacao, Harina Lacteada Nestlé y Leche Condensada Nestlé.

EEN NIEUW NESTLE PRODUCT.

NESCAO is de naam van een verfrisschende drank welke NESTLE aanbiedt.
NESCAO kan heet en ijskoud gebruikt worden.
NESCAO is goed bij het ontbijt en is zeer voedzaam.
NESCAO geeft kracht en is aan te bevelen bij jonge moeders.
NESCAO is ideaal voor entusiaste sportliefhebbers.
NESCAO is goed voor herstellenden.
NESCAO is een uitmuntend voedsel voor oude menschen.
NESCAO is zeer aan te bevelen als men vermoeid is.
NESCAO bestaat uit NESTLE'S Food, NESTLE'S Condensed Milk en NESTLE'S cacao, enz. enz.

De prijs van een 250 gr. blik NESCAO is Fls. 0.75.

NEEMT EEN PROEF.

2—3

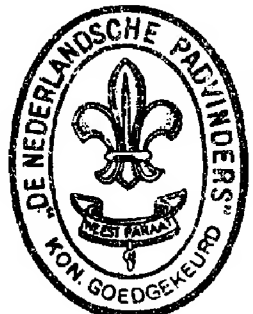
TE KOOP.

Een prachtig automatisch traporgel (Harmoniun) merk Acolian, zeer geschikt voor kerk en andere godsdienst-oefeningen met 100 rollen van de beroemste componisten tegen zeer billijken prijs.
Verdere inlichtingen te bekomen bij

R. TH. PALM
2--3 Roodeweg No. 70.

ROSSEM'S Poorters-Toeback
DE BESTE VARINAS

Bijblad van de Amigoe di Curaçao van 19 November 1932.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS VEREENIGING.

Beste Jongens.

Ik ben bang een beetje vervelend te worden, wanneer ik elke week ons fijne Troepleven op zoo'n droge manier neerkalk, daarom zal ik 't je nu eens op een andere manier vertellen: Allereerst iets aan jullie Patrouilleleiders!

Je hebt mij verleden week verteld, dat je zoo druk in je school-repetities zit, daarom zullen wij de wekelijksche studietraining, voor je patrouille-leiding, op een makkelijker dag stellen.

Welnu dan, deze week op Zondag om 1 uur op het Rif en denk om je Model-Monkey-Bridge.

Goed succes met je schoolwerk!

Denk er om, Padvinders en Welpen, dat zwemmen goed voor je body is en als je het insigne REDDER kunt behalen, je steeds *paraat* bent, *om anderen te helpen*. WOENSDAG om kwart over vier is 't zwem-appel, neem een oude broek, blouse en kousen mede, als je voor het insigne REDDER trainen wilt.

Woensdag kan je eveneens voor klasse-eischentraining of insigne-werk komen, dit vangt aan direct na 't zwemmen.

JONGENS, VERGEET ONZE AFSPRAAK BETREFFENDE KERSTMIS *NIET*. HET IS *JE WERK* „ANDEREN GELUKKIG TE MAKEN."

Donderdag om half vijf, de oudste WELPEN voor 3e klasse-training, als 't JANUARI wordt, dan moet je niet langer als een *Jonger* Broertje beschouwd worden.

Herinneren jullie je nog die GEHEIMZINNIGE en z'n Bende?

Je bent niet bang niet waar? Getuige STEENEN KORAAL.

Welnu, verzamel VRIJDAG 7 uur (in burger) achter de Hendriks-School.

Het regende flink en daarom kregen wij onvoorbereid TOONEELSPEL over art. I en URBINA, weet je nog wel? Er kwam toen weinig van Groot-Piscadera. Nu deze ZONDAG kunnen wij op VERKENNING gaan, verzamel om half drie bij de SHELL-POMP op PLANTERSRUST. Neem brood en ingrediënten (raar woor?) voor thee mede. ALLEN OP TIJD en denk om de WEDSTRIJD-PUNTEN.

HORDE-NIEUWS.

Wel, WELPEN-BROERTJES. DINSDAG en ZATERDAG op dezelfde tijd als verleden week de RIMBGE-JACHTEN.

Ik ben blij, dat BARTJE zich traint voor het insigne HANDIGE JONGEN, en denk dat vele Welpen de PETSTERREN zullen halen en insignes verdienen.

Laat AKEELA tevreden zijn over je gedrag thuis, op straat, op school. Vergeet ook je GOEDE DAAD niet.

Wij dob . . dob . . dob.

De Groep-leider.

EEN WOORDJE AAN ALLE JONGENS VAN DEN HOOFDVERKENNER DER GEHEELE WERELD.

Onlangs bezocht ik een kinderhuis en terwijl ik zoo van de eene ziekenzaal naar de andere ging, ontdekte ik een groepje van een half dozijn jongens, die op een rijtje stonden aangetreden; sommigen waren op krukken, anderen waren in gipsverband ter ondersteuning van hun ledematen, doch allen waren misvormd of kreupel.

Toen ik bij hen was zei ik: „Wat doen jullie, jongens: spelen jullie soldaatje? Een van hen deed het woord en zei: "Neen, meneer, we willen Verkenner worden."

Er schoot me bij dit verzoek een brok in mijn keel en ik kon slechts vragen: „Waarom?"

„We zouden allerlei dingen kunnen maken en die verkoopen en zoodoende andere menschen kunnen helpen."

Is dit niet reusachtig? Die arme kerels, met wie wij medelijden hadden, wilden anderen, die er misschien nog slechter aan toe waren dan zij, helpen.

Natuurlijk heb ik er voor gezorgd, dat ze Verkenner konden worden.

Maar wat zeggen jullie, jongens; die nog geen Verkenner zijt, hiervan?

Jullie, die goede, gezonde en sterke ledematen en lichamen hebben. Kunnen jullie als gebrekkige jongens Verkenner willen worden om anderen te helpen, achter blijven?

Natuurlijk hebben jullie verkenners of zooals hun algemeene naam luidt: Padvinders, in hun uniform gezien, als ze er op uit trokken voor zwerftochten of kampeeren of verkennersspelen en misschien heb je jezelf wel eens afgevraagd, hoe je Verkenner wordt en wat de Verkenners doen.

Het spreekt vanzelf, dat jullie wel eens hebt gelezen over de woudloopers en grensbewoners der wilde gebieden, zoals de jagers van de Canadeesche wouden en de uitgestrekte vlakten van Australie, de leden van de Bereden N.W. Canada Politie: voorts over cow-boys, houthakkers, ontdekkers, aviateurs, avonturiers op de groote zeeën. Die allen zou ik willen noemen: VERKENNERS. Dappere stoere geduldige en handige kerels, die onder alle moeilijkheden en ontberingen voor zich zelf kunnen zorgen en waar noodig ook voor anderen, altijd gereed om te redden en te helpen en vrouwen te beschermen, in 't kort: echte MANNEN.

Welnu, de Verkenners of Padvinders zijn een jonge editie van dit soort menschen, want Verkenners zijn jongens, die zich trainen om MANNEN te worden. Ze vormen een vroolijke, groote broederschap, die over de geheele wereld is verspreid en ruim twee millioen leden telt. Als je dus Verkenner wordt, sluit je aan bij een Wereldbeweging en waar je ook komt, overal zal je vrienden vinden.

Ben je nog geen twaalf, dan ga je bij een Horde Welpen: ben je twaalf of ouder, dan moet je bij een Troep Verkenners zijn.

Als je in den Troep komt, wordt je lid van een Verkennerspatrouille, een groep van zes of zeven jongens, die onder hun eigen Patrouille-leider altijd samen werken en samen spelen. Je leert de tien artikelen van de Padvinderswet en eenige touwknoopen. Daarna leg je een belofte af, dat je je best zult doen om die wet na te leven.

Na het afleggen van de Padvindersbelofte wordt je als Verkenner geïnstalleerd, en je leider geeft je den hoed en den stok van den Verkenner; je hebt nu het recht om de uniform te dragen; korte broek, shirt en halsdoek in de kleuren van je Troep. Aan den linkerschouder toonen linten in bepaalde kleuren aan, bij welke patrouille je behoort en je kunt nu aan 't werk gaan om diverse insignes te behalen, welke op den arm worden gedragen. Er zijn insignes voor timmeren, wielrijden, zwemmen en alle mogelijke andere liefhebberijen.

Het spel van verkennen is een reusachtig fijn, boeiend spel, vooral b.v. het kampeeren en de kampvuren, het koken van je eigen voedsel en het maken van zwerftochten met je patrouille. Maar het beste nog, volgens mij, om er op uit te trekken om voor menschen, die hulp noodig hebben, goede daden te verrichten. Dit doen de Verkenners nu over de geheele wereld.

ROBERT BADEN POWELL.

P.S. Wil je meer over dit Spel van Verkennen (de Padvindersbeweging) weten, schrijf dan maar eens aan Hopman M. v. d. Maarel, leider van de Padvinder-Groep te Willemstad—CURAÇAO, ook kan je persoonlijk eens op het RIF gaan informeeren en hem te spreken vragen.

Pater Gletscher.

Pater HUBBARD van de *Santa Clara Universiteit* in Californië is bij alle Amerikaansche aardrijkskundigen sinds lang als „PATER GLETSCHER" bekend. Hij heeft onlangs weer van zich doen spreken als de eerste man, die in den werkenden krater der Aniakchak, de grootste der honderden actieve kraters in Alaska, is afgedaald Frank Dorbrandt, een bekend vlieger, welke vooral beroemdheid verwierf door zijn vliegtocht naar de Southern Yukon wildernis, waarbij kapitein Burke zoo noodlottig omkwam, sloeg den pater voor, met zijn vliegtoestel op de krater te vliegen en daar 3000 voet onder den rand af te dalen. Pater Hubbard nam het voorstel aan, en vergezeld van een cartograaf van de universiteit van Californië, zijn zij onlangs tot het doen van deze gevaarlijke expeditie opgestegen.

Bijna waren zij allen omgekomen, daar het gasapparaat van het vliegtuig niet goed werkte, heeft Dorbrandt allerlei evoluties moeten uitvoeren tegen de kraterranden, waarbij plotselinge stralen van heete luchtstroomingen uit het bed van den krater hem zeer hinderlijk waren.

In den krater zelf hebben zij tin zink en koper gesmolten, door een gat van ongeveer 12 inches diep in het aschbed te maken. Koper smelt, zooals men weet bij 1084 centigrade, doch de blauwe dampen hier lieten vermoeden dat de temperatuur veel hooger was.

De onderzoekers ontdekten een nieuwe dampbron, welke Pater Hubbard reeds vroeger had gemeend te kunnen vaststellen, en namen sulphides en gesteente mede, om te onderzoeken.

Deze ondernemende onvermoeide pater beklom ook reeds de Stirshaldenberg van Alaska, 9.378 voet hoog, zoo ook den legendarischen weg der der Alent-Indianen naar den Vuurberg Katmai, waar hij warme rivieren en een meer van warm water midden in het winterlandschap ontdekte. Hij kwam op deze ontdekkingsreis bijna om het leven, daar de boot, die hem en zijne Samojeesche honden kwam afhalen, tien dagen lang in een arctischen storm gewikkeld was. In dezen langen tusschentijd was onze brave priester genoodzaakt, slechts van blauwe mosselen te leven, tot hij tenslotte op Boguslof landde, het verdwijnende eiland in de Beringzee, vanwaar hij allerlei vondsten meebracht.

Deze R. K. priester is terecht bekend als de *„gletscher-pater"* en verheugt zich om zijne buitengewone verdiensten op het gebied van aardrijkskunde en cartografie in Amerika in een steeds grooter wordende populariteit.

Compagnie Générale Transatlantique.

De vorige maand is er voor rekening van de grootste Fransche Stoomvaartmaatschappij de *Compagnie Général Transatlantique* in de havenplaats St. Nazaire de grootste stoomboot der wereld, de *Normandie*, metende 73.000 ton, te water gelaten. De plechtigheid geschiedde door Mr. Lebrun, President van de Fransche Republiek, in tegenwoordigheid van 40.000 toeschouwers.

Naar aanleiding hiervan kunnen we tevens nog eenige levensbijzonderheden over den nieuwen President der Stoomboot Mij, den Heer MARCEL OLIVIER mededeelen.

De Raad van Beheer van de COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE heeft in zijne vergadering van den 4n October 1932, onder voorzitterschap van den Heer Raoul Dautry, Vice-President, tot Administrateur der maatschappij benoemd den Heer Gouverneur-Generaal MARCEL OLIVIER, en hem tevens tot President der maatschappij gekozen.

De Heer Olivier is geboren in NIMES, Frankrijk, den 29sten November 1879, en bekleedde reeds in 1902, op 23 jarigen leeftijd, een post in het kabinet Doumergue.

Hij vertrok in 1910 naar West Afrika en na aldaar diverse studies te hebben volbracht in opdracht van den Gouverneur-Generaal PONTY, vervulde deze hem de leiding van zijn kabinet toe. Onder de Gouverneurs-Generaal VAN VOLLENHOVE en CIOZEL behield hij dezelfde functies en later, in 1919, werd hij benoemd tot Gouverneur van het uitgestrekt gebied van SOEDAN. In den oorlog heeft hij zich, in samenwerking met G. G. PONTY, verdienstelijk gemaakt bij het werven van koloniale troepen, die in Europa zijn gaan deelnemen aan den oorlog.

In 1922 en 1923 waarnemend Gouverneur-Generaal van Fransch West Afrika, werd de Heer Marcel Olivier, die getoond had bijzondere geschiktheid te bezitten voor het besturen van een groote kolonie, benoemd tot Gouverneur-Generaal van Madagascar. Hij bleef in de betrekking tot 1930 en bekleedde die, zonder eenig idel vertoon, 6 jaren lang, in welk tijdsbestek hij tal van belangrijke verbeteringen tot stand bracht, waaronder voornamelijk: de bestuursorganisatie en de uitvoering van een uitgebreid program voor de uitrusting en outilleering van de kolonie.

De Heer Olivier muntte uit, in Madagascar, zoowel als in Soedan als in West Afrika, door zijn organisatietalent en zijn optreden. Door zijne begaafdheden lukte het hem te bewerken, dat deze landen zich aanpasten aan moderne eischen, zonder dat bij de plaats gehad hebbende evolutie het politiek of economisch evenwicht voor een oogenblik verstoord werd.

In een pas verschenen boek, waarin de Heer Albert Sarraut een voorwoord heeft gevoegd, heeft de Gouverneur - Generaal OLIVIER de ideeën en methodes samengevat, die hem bij zijn taak hebben geïnspireerd.

Overigens, onder den mantel van sociale politiek, omvat dit boek de allerwijste lessen op elk gebied van koloniale politiek.

In 1930, toen de voorbereidende maatregelen voor het houden van de Koloniale Tentoonstelling in Parijs een actiever stadium bereikten, sprak Maarschalk Lyantey, Comissaris Generaal, den wensch uit naast zich te hebben een medewerker, die door zijn verleden, zijn gezag en zijn kunde zich aan eenieder zou imponeeren. De keuze viel op Gouverneur - Generaal Olivier, die al dadelijk in zijn nieuwe functie kwam onder den voor hem speciaal gecreëerden titel „Algemeen afgevaardigde aan de Internationale Koloniale Tentoonstelling."

De Testpiloot.

In Engeland zijn er een twaalf mannen, die duizenden meters boven den grond hun leven wagen voor ongeveer twintig shilling per keer, terwijl een aantal anderen in regeeringsdienst hetzelfde doet, als een deel van hun gewone werk, voor iets minder dan acht shilling.

Deze menschen, z.g. testpiloten, trachten namelijk na te gaan, wanneer een vliegtuig in de lucht breekt.

Uitgerust met een parachute en met de wetenschap, dat diep beneden hen het personeel van een ambulance-auto en een brandweerbrigade hen gadeslaan, pogen zij hun vliegtuig in lucht te doen breken. Slagen zij hierin, dan vertrouwen zij op hen valscherm.

Een piloot van de burgerlijke luchtvaart verdient op deze wijze over het algemeen een salaris van 1500 pond per jaar, terwijl de piloten van de Royal Air Force, die precies hetzelfde levensgevaarlijke werk verrichten, zelden meer dan 500 pond per jaar verdienen.

De snelste vliegtuigen van de Engelsche luchtvloot worden aan dergelijke proeven onderworpen. Met den motor, op het hoogste toerental draaiend, doen de onverschrokken bestuurders hun machine van duizenden voeten hoogte met de neus omlaag duiken en razen met een snelheid van vierhonderd Engelsche mijlen per uur de aarde tegemoet.

Op een hoogte van duizend voet wordt het vliegtuig dan plotseling in horizontale richting gebracht, om te zien of de vleugels onder deze krachtproef breken.

Het is voor deze piloten een deel van hun werk en terwijl zij omlaag duiken, weten zij niet, of zij er, zoo noodig, wel in zullen slagen, tijdig uit hun machine te springen.

Luitenant-vliegenier Schofield, de chefpiloot van de General Aircraft, beproefde eenigen tijd geleden, aldus meldt de „Daily Herald", op deze wijze een nieuwe model vliegtuig.

Na een zestal spandraden van de vleugels te hebben doorgeknipt, steeg hij op, deed de machine duiken en stelde pogingen in het werk om „iets te doen breken."

De eenige reden, dat hij op het oogenblik nog chef-piloot van de General Aircraft is, aldus het blad, is dat deze pogingen faalden...

Muskieten als „blinde passagiers"

De geweldadige oorlogshandelingen tusschen Bolivia en Paraguay in den Chaco, waar altijd gele koorts heerscht, geven groote beteekenis aan de jongste Amerikaansche onderzoekingen over de verbreiding van muskieten door middel van vliegtuigen. Want beide partijen maken een overvloedig gebruik van vliegen. En nu is dus het gevaar acuut geworden, dat de gele koorts zich ook in Bolivia en Paraguay zal uitbreiden.

Men had sinds lang waargenomen, dat vliegtuigen uit Zuid- en Middel-Amerika muskieten aan boord hadden. Men begon met een uitgebreid onderzoek, in welke hoeveelheid muskieten als blinde passagiers zich in de vliegtuigen nestelden en hoe groot het gevaar was voor besmettelijke ziekten tengevolge van het luchtvaartverkeer.

In het jaar 1931 werden te Miami (Florida) alle vliegtuigen, die uit het Zuiden kwamen, door dokters onderzocht en men ontdekte op 20 procent dezer vliegtuigen de eene of andere variëteit van muskieten, die duizenden kilometers in de vliegtuigen waren medegekomen.

Daarop gingen vertegenwoordigers van den Amerikaanschen geneeskundigen dienst naar San Juan, Porto Rico, San Salvador en eenige Zuid-Amerikaansche havens. En overal werden precies opgeteld en met kleuren gemerkten muskieten in cabines van vliegtuigen naar de Vereenigde Staten gezonden. Tot 20 procent toe van deze muskieten, waaronder de gevaarlijkste variëteiten, zijn in blakende welstand in Noord-Amerika aangekomen, ofschoon de reis meestal op zeer groote hoogte geschiedde en in vele gevallen met onderbreking van meerdere dagen.

Daardoor was het acute gevaar bewezen dat muskieten, die ziektekiemen kunnen dragen door middel van het regelmatige en drukke verkeer in staat zouden zijn, gele koorts en malaria over heel het Amerikaansche continent te verbreiden. Nog grooter dan het gevaar van het onmiddellijk overbrengen van ziektekiemen is het feit dat thans allerlei soorten van muskieten zich kunnen nestelen in voor hem tot dusver vreemde landen en voor het geval in die landen gele koorts of malaria optreedt, deze ziekte snel kunnen verbreiden.

Een zelfde gevaar voor Zuid-Amerika heeft bijvoorbeeld de muskietensoort *„anópheles gambiae"* veroorzaakt, die een gevaarlijke malariadrager is. Dezen muskiet is het gelukt, uit Noord-Amerika zich een weg te banen naar Brazilië, waar hij zich snel heeft voortgeplant en thansde openbaren gezondheid bedreigt.

Ten overstaan van deze gevaren worden thans in de Vereenigde Staten de vliegtuigen, die uit het Zuiden komen, met chemische preparaten bespoten, die een zekere waarborg geven, dat de muskieten worden gedood. Ziekte voorzichtigheids maatregelen worden in het Chacogebied NIET genomen en omdat de Bolliviaansche en Paraguyeische vliegtuigen aldaar weer uit het strijdgebied naar het dichtbevolkte achterland terugvliegen, bestaat het voor de hand liggende gevaar, dat de muskieten de ziektekiemen van de gele koorts medebrengen en op die wijze een epidemie veroorzaken.

(*United Press.*)

De langste brug van Europa.

Reeds eenige maanden geleden is gemeld, dat de brug die men in Denemarken wil bouwen over de Storrstrom, het water tusschen de Deensche eilanden Falstar en Seeland, in de spoorwegroute naar Kopenhagen via Warnemünde—Gedser in de plaats zou komen van de veerboot. Het afleggen van het traject zou er met een uur doen bespoedigd worden. De brug zou 3300 m. lang worden. (onze brug over den Moerdijk is ruim 1400 M. lang) en aldus de langste brug van Europa zijn.

De Engelsche firma Dorman Long & Co. — dezelfde die ook de brug over de haven van Sydney gemaakt heeft — zou het werk uitvoeren en financieëren.

Thans is, volgens het *„Hdl"*, de zaak vrijwel beklonken. De directeur van Dorman, Long & Co. heeft dezer dagen te Kopenhagen de laatste onderhandelingen gevoerd met het ministerie van openbare werken en nu hoopt men dat er spoedig met het werk zal kunnen worden begonnen.

Er is met den bouw een bedrag van £ 2 millioen gemoeid. De Engelsche firma zal, zooals gemeld, de zaak financieren en de Deensche staat zal er waarschijnlijk een leening voor sluiten. Het werk zal in 4½ jaar voltooid zijn (inplaats van 6 jaar zooals aanvankelijk geraamd was), zoodat de brug, in 1937 klaar zal zijn, dat is twee jaar later dan de groote brug over de Kleine Belt ter lengte van 1100 m., waarmee men thans bezig is. De bovenbouw van de brug over de Storastrom wordt geheel van staal, de pijlers worden van gewapen beton vervaardigd.

De Deensche firma Burmeister & Wain behoort tot een van de leveranciers voor de brug. Als onderaannemster treedt de Deensche firma *Christiani & Nielsen* op. Bovendien zullen nog vier andere Deensche firma's bij het werk betrokken zijn, zoodat hierdoor aan honderden Deensche arbeiders werk wordt verschaft.

Uit 't Jaarverslag van „Oost en West" 1931/1932.

. . . „Wat ten slotte Curaçao betreft, kunnen wij kort zijn door te vermelden, dat dit gebiedsdeel eveneens de verscherpte wereldcrisis in 1932 „aan den lijve" heeft gevoeld.

Duizenden vreemdelingen w.o. begrepen de vele ontslagen employé's en arbeiders van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, hebben het eiland verlaten en uit den aard der zaak tot den achteruitgang van Curaçao en omliggende eilanden bijgedragen. De staatscommissie-Welter heeft zelf voorgesteld de sedert korten tijd opgerichte militaire bezetting voor de helft op te heffen, met behoud van de maritieme macht op de oorlogsvaartuigen. Het garnizoen zou voor 1934 geheel worden afgeschaft.

Mogen wij hier niet even in herinnering brengen, dat de betreurenswaardige overval van een paar jaren geleden mogelijk is geweest juist door de opheffing van de geheele militaire macht en de converteering daarvan in een militaire politie, die militair niet paraat kon zijn ten allen tijde.

Als bewijs van Curacao's achteruitgang kan ook gelden, dat de Italiaansche boot Curacao niet meer zal aandoen.

Traditioneel volgt hieronder een gespecificeerde opgave van de bevolkingscijfers op 31 Dec. 1931.

Benedenwindsche eilanden	Aruba	11.392
	Bonaire	5.707
	Curacao	45.213
Bovenwindsche eilanden,	St. Maarten	2.340
	St. Eustatius	1.007
	Saba	1.529
	Totaal inwoners	67.198

De hoofdplaats Willemstad 18.832 inwoners (één jaar tevoren 22.249). De oorspronkelijke volkstelling is van 31 Dec. 1930 met een grooter zielental dan een jaar later als gevolg van het vertrek der bewoners naar elders, wat zeker ock als een bewijs van achteruitgang kan gelden.

Verordeningen van het Bestuur.

Het *Eindverslag*, betreffende de ontwerp-verordening tot vaststelling van voorschriften in Curaçao op te volgen voor fabrikanten van koolzuurhoudende wateren, is niet erg over 't ontwerp te spreken d.w.z, wel over de sociale strekking ervan, dat is het voorkomen van ongelukken, maar niet over de doelmatigheid van het ontwerp.

De leden herhaalden hun meening dat de bereiding en het gebruik van koolzuurhoudende wateren steeds bezwaren met zich zullen brengen. Ook onder de flesschen Schweppes soda en Apollinaris-water komen, naar de meening der leden hier aan het woord, explosiegevallen voor, doch worden hier door de consumenten niet opgemerkt, omdat gedurende de reis de druk zoodanig gedaald is, dat zij hier niet meer springen, eene omstandigheid, die zich ook voordoet bij de sodawaterflesschen, die van hier naar Aruba verzonden worden. Voorts betoogden zij de ondoelmatigheid van de voorgestelde bepalingen, waarmede ook de leden, die van meening waren, dat er wel wat te zeggen valt voor beschermende bepalingen als hier bedoeld, zich vereenigden.

Een voornaam bezwaar vormde de onmogelijkheid ook voor den controleerenden ambtenaar om de duizende flesschen, die in deze industrie gebruikt worden, te keuren. Immers werd het niet logisch geacht, dat op grond van een minder goed uitgevallen steekproef een heele partij flesschen afgekeurd wordt.

De leden, die van meening waren, dat er wel wat te zeggen valt voor beschermende bepalingen als hier bedoeld, verklaarden dan ook, dat zij de voorkeur zouden geven aan eene regeling, waarbij slechts het gebruik van liefst witte, van een contrôle merk voorziene flesschen of van, liefst witte flesschen van bepaalde fabrieken, die met haar flesschen de noodige certificaten van deugdelijkheid mede sturen, toegelaten wordt, waartegen de leden, die zich geheel niet met het ontwerp konden vereenigen, echter aanvoerden eerstens, dat hiermede, naar hunne meening, de gewenschte waarborg ook niet verkregen kan worden en tweedens, dat daaraan onkosten verbonden zijn, welke vooral door den kleinen fabrikant van koolzuurhoudende wateren gevoeld zullen worden.

Naar de meening der leden, die evenbedoelde regeling voorstonden, zullen echter bepaalde belangen voor de persoonlijke veiligheid moeten wijken.

Ten slotte werd, waar men algemeen de doelmatigheid en uitvoerbaarheid der voorgestelde bepalingen in twijfel trok, het verzoek gedaan dit ontwerp in te trekken en een andere regeling voor te stellen, waarbij met de aangevoerde bezwaren wordt rekening gehouden.

Drie jaar zonder water.

Het schijnt nauwelijks mogelijk dat een dier drie jaar kan leven zonder een druppel water te drinken, toch is er in Zuid-Afrika een kudde schapen, die dit gedaan hebben en waarschijnlijk dit nog lang zal doen. Deze schapen worden gehouden op een proefboerderij en behalve hun gewone voedsel, bestaande uit lucerne en haverhooi, krijgen zij een dagelijksch rantsoen van de doornlooze cactus, die het eerst gekweekt werd door Luther Burbank. De dikke sappige bladen van deze plant bestaan hoofdzakelijk uit water en 'n zeer klein percentage suiker. Een blad, dat vele ponden weeg, wordt, wanneer gedroogd, niets meer dan een vezelachtige schil, twee of drie ons wegend. De vitaliteit van deze plant is verbazend en door jaren van droogte, staande in den verschroeiden grond, zal deze plant groen en sappig blijven. Deze doornlooze cactus heeft een broeder-plant, genaamd de vijgdistel, die in zelk opzicht zijns gelijke is, behalve dat hij bedekt is met doorns van drie duim lang, waarvan de punten vergiftig zijn. De vitaliteit van deze plant is zelfs nog grooter dan die van de doornlooze cactus. Deze plant is een even groote pest als de andere een zegen is. Door kruisbestuiving is deze plant de oorzaak, dat de plantages van de doornlooze cactus ontaarden in doornachtige soort. Honderden vierkante mijlen zijn bedekt door deze plant, die niet branden wil en slechts meer planten produceert op elk punt waar hij den grond raakt. Een proefneming heeft aangetoond, dat een blad van de distelvijg, geplantst op een ijzeren plaat in de brandende Zuid-Afrikaansche zon, nog kleine wortels uitzendt aan den onderkant na negen maanden.

Het is vreemd dat de distelvijg niet een oorspronkelijke Zuid-Afrikaansche plant is, maar dat de tien voet hooge bosschen van doorns, die geheele districten zoo dicht bedekken dat niets grooters dan een konijn er kan binnendringen, verkregen werden van een enkel blad, dat door een bezoeker aan Australië meegebracht werd naar Zuid-Afrika en geplant in zijn tuin, omdat hij de groote prachtige oranje bloesem, die de distelvijg geeft, zoo aantrekkelijk vond.

Luchtvloot voor de Missie.

Naar de *„Daily Herald"* meldt, zou Z. H. de Paus voornemens zijn weldra een beroep op de geloovigen te doen om gelden bijeen te brengen noodig voor den bouw van een vloot van vijftig vliegtuigen. Het zou in zijn bedoeling liggen ter beschikking van de R.K. missionarissen deze vliegtuigen te stellen. De machines zullen dan in landen, die door hongersnood of epidemische ziekten geteisterd worden gebruikt om doctoren, verpleegsters, medicijnen en voedsel, alsmede patiënten, die ten spoedigste behandeld moeten worden, te vervoeren.

Voorts zullen de vliegtuigen worden gebruikt voor het brengen van missionarissen naar plaatsen, waar hun diensten noodig geoordeeld worden. Hierdoor zullen de missionarissen zich tevens sneller van het eene land naar het anderen kunnen verplaatsen.

